

Світлана-Майя ЗАЛІЗНЯК народилася 31 липня 1963 року в Пирятині. Із 1996 року мешкає в Полтаві. Авторка семи збірок поезій та малої прози, викладок на порталах “Поезія та авторська пісня України”, “Захід-Схід”. Лауреат Загальнонаціонального конкурсу “Українська мова – мова єднання” (2007). Має відзнаку Пантелеймона Куліша за книги “Міць” та “Струм”.

Її твори друкувалися в науковому, публіцистичному, художньо-літературному альманасі “Рідний край”, у літературно-мистецькому часописі “Захід-Схід”, у збірках “SITIS” та “VIA” видавництва “Склянка Часу*Zeitglas”, в міжнародному літературно-мистецькому журналі “Склянка Часу*Zeitglas”, “Антології сучасної новелістики та лірики України – 2010” та збірнику “100 на 100” (кращі автори журналу “Склянка Часу”) тощо. Підготувала до друку восьму книгу “Птахокардія” – поезії та переклади.

МАЛЬВІНА

Як п'яно пахне скошена трава!
Кортить у пахллі з обніжка впасти,
Дивитися на лапки зозулястих.
І за лаштунками – невгавна гра...

Перука голуба сповзла до крил.
Пес Артемон сліпий врагині вірний.
Вертепу діл ковзкий, у чорній цвілі.
Рік лицедіяла. Тікаю ніч – щосил...

А Ляльковод – услід...
Вже чутно: “Стой!”

Він батіжком маріонеток ляска,
Дає лящі – за ляпсуси і ляси,
За хиби у роботі рук, підойм...

Упасти б на стежини мурашви!
Не м'ятну карамель смоктати – глицю...
Лежати пагоном витким – суніці...
І проростати – кризь кишені шви...

КАЯТТЯ

1

Справляли свайбу Псел і Купина.
Базікали зигзички і сороки:
“Крас невиситимий... в себе закохав
Шипшини куц... Обраниця висока!
Ця наречена мудрих настанов,
Підлещувань і співаниць не слуха...
Скуштує краля й палахку любов,
І перелюбства землю – рухлу!..”.

Горнулася до мужа Купина...
Клювало птаство з пелюсток-фужерів...
Під лікоть брав огрядний Листопад...
Повзли хмарини,
гусінь,
листовертки...

2

Не схибив Псел, він русло шлюбне знав.
Не тік у чад пожеж і вакханалій.
Кохану перелюбник Листопад
В ніч горобину переніс до саду.

Круг неї сипав
грушки,
виноград...
Чужа дружина полюбляє вільгу?
Потік в саду
грайливий
водоспад...

А Купина від суму янтаріла...
А Купина
зривалася
у лет...
І кружеляли
садом
сім
епістол...

Одну із них одержав сивий Псел –
І... заховав листочок під камінчик.

ПО ЗЛИВІ

– Мені найбільший персик! – проказав
Спітнілий чолов'яга в окулярах. –
Чи є в кіоску вашому вода?
...На фрукт із пляшки поливає яро.

А я стою під бризками. Мовчу.
Мені б картоплі, помідорів кілька.
Пішов – жантильно, повагом – товстун...
По ліву руку – миловидна жінка.

Обом – за сорок. Хто вони? Куди
Веде інстинкт чи почуття – не знаю.
Той чолов'яга з персиком – рудий –
Так пріапічно жінку обіймає...

Помитий персик ще чекає губ.
Сміється жінка, морщить брови й носик...

Лив зранку дощ.
Калюжами іду –
Збирати в чорнобривцях абрикоси.

РОЗХРЕСТЯ

*То стрічались, то розминались,
розлучились на розтоках міст.*

Максим Рильський

1

Пробігла...
Прослизнула мимо Вас.
А Ви і не помітили – Жар-птиці.
Я зазірала навесні у клас...
Вершки давала з пальця Вашій киці...

За Вами залітала у трамвай!
Чекала у фойє кінотеатру...
Вас лихоманило – шептала: “М'ятний чай...
На ніч – “Фервекс” і... мудру п'єсу Сартра”.

Я намисли розвіяла – тяжкі.
Пересадила в ґрунт кімнатні квіти...
Ви озирались...

Ви котились – Грім...

Мене Ви не розгледіли –
за Вітром.

2

Ви роздобріли.
Я люблю струнких.
Жона вагітна.

Самокат.

Хлопчина.

– Не наступайте на дві жмені крихт! –

Я голубів годую.

Мимо...

Мимо...

ДЗВЕНЯТЬ НАРУЧЧЯ...

Прабабусі Явдосі – у Вічність

Ні дукачів, ні бурштину, ні перлів
Не залишили нам, вдово Кузьмихо.
Євшану спивши у панів Телевних,
Заповіли по смерті... кварту лиха.

Дбайлива Доля кварту нахилила...
Складають жмені човником жінки...
Той крап не спинять ні борвій, ні злива!
Дзвенять наруччя...

Сьорбаю з руки...

П'ять крапель зіп'єш – десять прибува.
Усе – із лихом: і сівба, й жнива...

КАМЕДЕТЕЧА

У передгроззя вишні гомонять...
Я чула вчора шелестку розмову.
Їх у дворі вціліло лише п'ять.
Летіли кажани у ніч – на лови...

Стомилася – від музики і лиць,
Остуди прагла. У вишневий гелгіт
Із дому вийшла – під штихи грімниць.
Млоїлося у серці, руки терпли...

Дерева шелестіли про мороз,
Петарди, гусінь, лезва, цвяхи, круків...
Я знаю ліки. І рецептів – стос...
– І вербам – зле! – кивнула в бік прилуки.

Вщухає вітер... Зійде сонце в рань!
Літоростки впиналися у плечі...
Біль струменів, яскріла чорна твань...
Дощ нехотя тлумив камедетечу...

ВИГАДЛИВІСТЬ

1

Вольєри. Кліті. Метушня дрібних.
Цареві звірів – ще кривавий кусень.
Підходить зледащіло... Жовна. Рик.
Тепер і палець поміж ґрат – не вкусить.

Погостювала плідно! У бика
Навчилася жувати квіт офірний.
Стою. Милуюсь тихо сприбока.
Так... слоненя уміє жити сірим.

Соломою зашарудів козел.
Ось шпацірують квочка і курчата...
Когорти.

Зграї.

Кліки.

Я ж ледь-ледь

У оберемок – стежечки хрещаті.

2

Ні, не зневіра. Не погорда. Путь.
Біль. Антисептика. Обробка вірша сріблом.
У ненажерні пельки – комашву...
Як легко жити – між чужих, піврідних!

ЦУЦЕНЯ

Зло радить:
“Оспивай тепер Добро –
По зраді ближніх...
Починай!
Зумієш?” –
І цьвохка мокро тіло канчуком...
І кожен пошморг посипає сіллю...

А я – Добра скавуче цуценя –
Лижу канчук, просяклий сіллю, кров'ю...

Буран здійнявся...
Двір мене прийняв.
Хутрянка – в перлах...
Дайте кухлик сонця!!!

ХЛОПЕНЯ

Оцей малюк, можливо, вас уб'є –
Як виросте. Буденне лицедійство:
В його руці – червоний пістолет.
Стою в автобусі. Хлоп'я займає місце.
Татусь його на руки не узяв.
Підскакує
автобус
на вибоях...
Наводить дуло жваве хлопеня
На люд. Сопе...
І світ назвав це – грою?

Мовчить татусь. А хлопеня – щосил:
“Ти вмер!
Лягай!!!
У тебе куля – в вусі...”

“Ну й козарлюга, ну й боєць ваш син!” –
Підхваляює дитя суха бабуся.

АЛГОРИТМ ДОЩУ

Дивочні алгоритми у дощів.
У мене – зонг, в Пегаса – паполома.
Окроплюють дощі зело й солому
Під вигримляння, шелех, спів...
О, безлік їх – як мурашви й кущів.

І жоден не лишав мене сухою!
А райдуга так рідко в небесах...
Звикаю жити в злагоді з собою,
Тратую самоти озимий страх.

Повік мені (та й вам...) не розгадати:
Коли, мов блискавка, зітне коса,
Душа злетить: у пекло? в небеса?
Які б від неї захистили лати?
А дощ вмовляє: “Спати...
спати...
спати...”

Зажди, я допишу... Лий на плащі!
Хоча закони всі – у длані Божій,
До алгоритмів “крап...крап...крап...”,
“чів-чів...”

Поет хоча б один додати зможе.

СЕРПАНТИН

Обожнення не буде. Я – без крил.
Координую рухи – по падінні...
Наш мікрокосм завбачливо твори,
Сади бузок і ...розмальовуй стіни.

Запрошувала в казку, але ж ти
Не віриш у інжир на гілці груші.
Моє кохання – довгий серпантин.
Моя зневага – то шпаркий Везувій.

Мене боготворити? Можна... Ні!
Ти біля мене спи – рахманний, милий,
А я вставатиму нечутно на зорі –
Щоб в кратер напівсонний сліз улити.

Й тоді розквітне і ...зів'яне день.
Тоді – по землетрусі – вкотре впевню:
Наш світ – незломний: килим, секретер,
В оправах із лози верцадла, стеля...

ПІД ВЕЧІР...

Усе робити треба гарно:
Кришити фрукти на компот,
Плести скатерку чи фіранку,
Обводити червоним рот.

Шукала мушлі між камінням,
Ступала з хвилі на причал,
Ще й хизувалася умінням
У сорок бути між дівчат,
То й не прив'яла, ніби смоква.
Сушу антонівку, киш-миш...

Летять листочки в напівспокій
Світлиці Вітру: “Довго спиш!
Зірви мені в мелісі диню,
Коти баштаном пил, кавун...
Я нині – кішка чорно-синя.
Оселя – прихист риб і лун.
Під вечір я – далекоглядна.
Ні, не кажи – напівчужа...
Неси капусту попід ляду,
Виточуй каяття ножа.
Рахуй дерева і стодоли...
На клямку двері зачини!”

Ой... ти пішов у прірву полем...
Там, каже Грім... дають чини...

ДЕРЕВІЙ

У хаті нема рушників.
Газети прижовклі – повсюди.
Отари захожих димів
Лягають на лавах... Де ж люди?

Дзеленькне мобільник чи цеп
Скавкого рудого Полкана...
На клямці побачити леп
Я їхала в спеку з Полтави.

Де ж руки помити отут?
Як спати в оселі бідацькій?
На шлях виглядати грозу
Виходжу в сукенці “моряцькій”.

Вже й син у дворі умовля
Вернутись додому надвечір.
Озера...
Комишня.

Поля...
Безкраї простори лелечі.
Тут газу немає – лиш піч.
Зів’яло лице тітки Ліни.
На бал стеаринових свіч –
Мій син із лептопом... У сінях
Гостинці лежать на столі.
Хазяїн тут любить горілку.
До сходів доріс деревій...
А дощ крапотить у тарілку...

Матусю весела моя!
Про що я повинна мовчати?
Я знаю, це наша рідня.
А серце, як птаха – на ґрати...

Пустіть мене полем крізь дощ
У соняхів пишне цвітіння!

З дороги ожинових прощ
Я впала на скалки і тіні.

Немає тут сала й ножа,
А кури сіренькі та дляві.
Як півень, двором походжа
П’яниця Андрій – молодявий.

Я слухаю Валю – сестру,
Тамую і жаль, і відразу.
“На хлібчик у мами беру.
Нема ж ні роботи, ні газу...”

Податися варто кудись.
Шукати стежу – виживати! –
Кажу і дивлюся увись
За гніздище, де лелечата.

Прощаємось.

Лине авто...
“Под...дейкують, поле...Рос...сії...” –
Сміється заїка-пілот.
Пелюстя. Майбутнє насіння...

Із серця – і відчай, і біль,
І радості гостре проміння:
Я їду-тікаю звідтіль,
Де вік дожива тітка Ліна,
Де в хаті плакат “...ССР”,
Де вкрита газетою ложка,
Де стіни мишасті, як дерть,
Шепочуть: “Побудьте ще трошки...”

*Миргород-Полтава
липень 2010 р.*

ДІЖДАЛИСЯ...

В день свята моляться у храмі віддалік,
Ховають вирла від свого народу,
Голодомор назвавши “недородом”,
Богобоязні ситі владарі.
А уночі наснитися їм дівча,
Що вірило у Альфу і Омегу.
Ніч відірвала від сувою крепу,
Укрила і рідню, і потерчат...
Воно пішло уранці по росі.
Воно хотіло жити.
“Нет! На хутор!!!” –

харчав енкаведист
І бризкав люттю,
І годував м’ясцем породних псів.

Діждалися... Ось правнучок підріс.
Гектарами земельку клав на пузо.
Всі згадки тих, що вижили, у вузол.

Боюся пити соки із беріз,
Бо я не знаю, з кого пророста
Красуня гаю – тиха, білокора.
Була такою ж тихою покора,
З якою ждали манни від Христа.

Ось на корі – таблички заборон* ,
Якими поле розквітало рясно.
Владар кладе балик собі на ясна...
Гризе кульбабку – залетіла в сон.

2010 р.

ЧАЙОК ІЗ ЛИПОЮ

1

А Підлість буває красивою.
Шляхетно бере під руку,
Чайок заварює з липою...
По клавішах пальчиком стукає,

Шепоче: “Тебе обожнюю!
Тобі – панегірик щирий...”
Ти віриш.

Веде...

Камінь.

Озеро.

Підставиш наївно шию?

2

А ти забувай Наївність,
Як ляльку в парку на лаві.
І їй там не буде сумно –
Твоїй вирлоокій Клаві,
І ти в дар одержиш Зосю...
В картатому платтячку Диво.
Я Підлості гладила коси!
Вона...

рік вела

до обриву.